

UZASADNIENIE

Związek Strzelecki powstał we Lwowie w 1910 roku z inicjatywy Józefa Piłsudskiego, jako organizacja przysposobienia wojskowego. Działał legalnie na podstawie statutu zatwierdzonego przez władze austriackie, we Lwowie pod nazwą Związek Strzelecki, w Krakowie jako Towarzystwo Sportowe „Strzelec”. Kierowała nim Komenda Główna Związków Strzeleckich z siedzibą we Lwowie, z Komendantem Józefem Piłsudskim i szefem sztabu Kazimierzem Sosnkowskim. Jego utworzenie stało się hasłem odrodzenia zbrojnego ruchu niepodległościowego. Po klęsce 1863 roku zaległa nad Polską noc czarna niewoli, noc beznadziejna. Zadawało się, że już nowe pokolenia nie odważą się stanąć do walki, że zaborcy triumfowali na zawsze. Imię Polski zostało wymazane z pamięci świata, a naród szedł na poniewierkę, jak każdy niewolnik. Po upadku Polski każde pokolenie zrywało się do walki o utracony byt niepodległy. Ulegali pod przemocą, szli jak wierni żołnierze na śmierć, zaludniali mroźny Sybir lub ginęli w tułaczce po szerokim świecie. W tym ciężkim momencie stanęła do boju garść młodzieży, by w rozpaczliwej chwili próbować walczyć nie pod obcym, lecz pod własnym sztandarem, by umrzeć na polu bitwy nie jako żołnierz spod obcego znaku, lecz jako żołnierz polski.

Istotą pracy Związku Strzeleckiego stanowiło wyszkolenie wojskowe, oparte na systemie szkół żołnierskich, podoficerskich i oficerskich. Związek Strzelecki zdołał stworzyć własną doktrynę wojskową, której zasadami były: honor, siła moralna, panowanie nad sobą, wytrwałość fizyczna i sprawność wojenna. Najważniejszą cechą tej doktryny wojskowej było oparcie wyszkolenia na duszy żołnierza i dlatego strzelcy tak wybitnie górowali nad wszystkimi żołnierzami w czasie I wojny światowej.

Zalegalizowany na terenie Galicji, Związek Strzelecki nie ograniczał swej pracy do jednego zaboru. Szybko przerzucił się na teren Królestwa Polskiego, Litwy, Ukrainy a nawet Europy Zachodniej i Stanów Zjednoczonych. Członkowie Związku Strzeleckiego byli rekrutowani z różnych środowisk. Obok uczniów i studentów i młodej inteligencji zaciągali się młodzi zapaleńcy ze środowisk robotniczych, rzemieślniczych i chłopskich. Wszystkich łączyło oddanie Rzeczypospolitej oraz cechy: ofiarność, koleżeństwo i karność.

W marcu 1914 r. Związek Strzelecki obejmował już 6449 Strzelców. W ówczesnych warunkach, wobec nieufności zaborcy i niechęci własnego społeczeństwa do wszelkiego ryzyka- był to wysiłek ogromny, opłacony ofiarnością i samozaparciem zarówno kierowników organizacji jak i samych strzelców. Rozwój organizacji w terenie wymagał własnego organu i dlatego rozkazem z 4 marca 1914 r. Komendant powołał do życia miesięcznik „Strzelec”.

Wybuch I wojny światowej spowodował, że Komendant Józef Piłsudski zarządził mobilizację Związku Strzeleckiego. W dniu 6 sierpnia 1914 r. po symbolicznej akcji połączenia strzelców i drużyniaków, sformował Pierwszą Kompanię Kadrową i ruszył na teren Królestwa Polskiego, wypowiadając wojnę największemu zaborcy- Rosji.

Czyn 6 sierpnia 1914 r. zamyka historię pierwszego Związku Strzeleckiego. Odtąd zaczynała się bohaterska historia Legionów Polskich, którym przyświecała idea Niepodległego Państwa i Wojska Polskiego.

Strzelcy nie zaprzestali służby Ojczyźnie. W II Rzeczypospolitej Związek Strzelecki został reaktywowany 27 listopada 1919 r. Nawiązywał do tradycji Związku z lat 1910-1914. Ich hasłem naczelnym było „każdy obywatel żołnierzem – każdy żołnierz obywatelem”. Zrzeszał w oddziałach pozaszkolną, przedpoborową młodzież, głównie wiejską i rzemieślniczą. Zajmował się działalnością w zakresie wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. Podlegał Ministerstwu Spraw Wojskowych i należał do Polskich Związków Sportowych. Terytorialna struktura organizacyjna Związku Strzeleckiego odpowiadała wojskowo-administracyjnemu podziałowi Państwa. Wydawał pisma: „Strzelec”, „Praca Strzelecka”. W 1939 Związek liczył ponad 500 tys. członków, którzy w czasie wojny obronnej 1939 roku wykonywali zadania zlecone przez władze wojskowe. Nie godząc się z utratą państwowości przeszli do konspiracji. Przez cały okres II wojny światowej walczyli z wojskami okupanta niemieckiego i sowieckiego.

Nie zaakceptowali również zniewolenia Polski po zakończeniu wojny. Ginęli w nierównej walce, umierali w śniegach Sybiru i w ubeckich katowniach.

Po II wojnie światowej w zniewolonej Polsce Związek Strzelecki podobnie jak i inne organizacje o tym profilu nie mogły działać. Jego ponowna reaktywacja nastąpiła w 1994 roku. Związek Strzelecki został ponownie oficjalnie zarejestrowany w 1994 roku, kiedy wojska sowieckie opuściły już polską ziemię. Związek Strzelecki jako jedyna organizacja w Polsce ma prawo posługiwać się przedwojenną nazwą - Związek Strzelecki.

Młodzież należąca do Związku szkoli się w zakresie musztry, bronioznawstwa, terenoznawstwa, pierwszej pomocy, walki wręcz, sztuki przetrwania, wspinaczki, taktyki, łączności i wielu innych. Integralnymi częściami systemu szkolenia są także zajęcia wyrabiające sprawność fizyczną oraz wychowanie patriotyczne. Wszystkie te elementy kształtują umiejętności w zakresie dyscypliny i działania w zespole. Związek Strzelecki organizuje obozy letnie i zimowe, uroczystości patriotyczne, zawody sportowe i różnego rodzaju kursy. Związek Strzelecki posiada oddziały w wielu miastach na terenie całego kraju. Nawiązuje bezpośrednio do tradycji przedwojennej organizacji. Jednocześnie idąc z duchem czasu i naprzeciw wyzwaniom XXI wieku, działa na rzecz Rzeczypospolitej służąc jej tak, jak umie najlepiej.

Wszyscy członkowie organizacji pracują na jej rzecz społecznie.

Dzisiejszy Związek Strzelecki jest patriotycznym stowarzyszeniem młodzieży polskiej, jest kontynuatorem Związku Strzeleckiego powstałego w 1910 r. we Lwowie i istniejącego w międzywojennej Polsce. Prowadzi szkolenia na potrzeby Wojska Polskiego i innych służb mundurowych. Wychowuje Strzelców w myśl wskazań Marszałka Józefa Piłsudskiego na świadomych swych praw i obowiązków obywateli, gotowych do codziennej pracy dla Polski, a jeśli zajdzie potrzeba do przelania krwi i oddania życia w Jej obronie.